

Soğancı, Genel Seçim Sonuçları ve KHK'ler Hakkında Örgüte Mesaj Gönderdi...

TMMOB'DEN MÜCADELE VURGUSU

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, "Genel seçimlerin sonuçları ile 8 Haziran 2011 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan başta Çevre, Orman ve Şehircilik Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve diğer kanun hükmünde kararnamelerle ilgili olarak" TMMOB örgütülüğüne yönelik bir mesaj yayımladı. Soğancı, 17 Haziran 2011 tarihinde yayımladığı mesajında, mücadele vurgusu yaptı.

ülkemizde yaşananlar ve yaşatılacaklar açısından bir fark oluşmamıştır' sözünü netlikle ifade ediyoruz. TMMOB, Genel Kurul Sonuç Bildirisinde söylediklerimiz çerçevesinde AKP'nin üçüncü döneminde de görevlerini aynı kararlılıkla yerine getirmeyi sürdürecektir. Bu dönemde de TMMOB'nin yapacakları, geçmişimizin teminatı altındadır."

Mehmet Soğancı, TMMOB Yönetim Kurulu'nun oda yönetim kurulu başkanları ile 15 Haziran 2011 tarihinde gerçekleştirdiği toplantı sonucunda genel seçim sonuçları ile KHK düzenlemelerine yönelik değerlendirmeleri örgütle paylaşmak istediklerini ifade ettiği mesajında, TMMOB'nin seçim sürecindeki çalışmalarını aktararak, "mesleki demokratik kitle örgütü" olma sorumluluğunun yerine getirildiğini kaydetti. Mesajda genel seçim sürecine yönelik olarak şu değerlendirmeye yer verildi:

"Seçimler, herkesin şikâyet ettiği ancak ne-dense bir türlü değiştirilmeyen, antidemokratik Siyasal Partiler Yasası, Seçim Yasası ve yüzde 10 barajı ile gerçekleştirilmiştir. Perşembenin gelişti çarşambadan belli olan bir seçimle de iktidarın devamlılığı sağlanmıştır. 'Yaptıkları yapacaklarının teminatı olan' AKP'nin, kendinden yana bir Türkiye'yi oluşturma projesinin tüm hızıyla bu dönemde de devam edeceği aşikârdır. TMMOB'den baktığımızda ise; '11 Haziran ile 13 Haziran arasında örgütümüz ve üyemiz açısından,

Yetki Yasası Tahammülsüzlüğün Göstergesi

Mesajda TBMM tatile girmeden önce 6 Nisan 2011 tarihinde kabul edilen "Kamu Hizmetlerinin Düzenli, Etkin ve Verimli Bir Şekilde Yürütülmesini Sağlamak Üzere Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Teşkilat, Görev ve Yetkileri İle Kamu Görevlilerine İlişkin Konularda Yetki Kanunu" ile hükümete KHK çıkarma yetkisi verildiği anımsatıldı. Mesajda Yetki Yasası'nın içeriğine yönelik olarak şu bilgi verildi:

"Söz konusu yetki yasasında, mevcut bakanlıkların birleştirilmesi, bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşların ilgilerinin yeniden belirlenmesi, yeni bakanlıkların kurulması, bakanlıkların bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarının hiyerarşik ilişkileri, görev, yetki, teşkilat ve kadrolarının düzenlenmesi ve kamu kurum/kuruluşlarında istihdam edilen personelin çalışmalarında etkinliği artırmak üzere atanma, nakil, görevlendirme, görevden alınma, emekliye sevk edilme gibi konuların usul ve esaslarının belirlenmesi biçiminde yetki sınırı çizilmiştir."

AKP'nin Meclis'in olağanüstü yetki devrini de aşarak ve Anayasa'ya aykırı olarak bakanlıkla-

rın teşkilatlanması ile TMMOB'nin meslek alanlarına ve meslek odalarına ilişkin düzenlemeler yaptığını belirten Soğancı, mesajında şu değerlendirmeye yer verdi:

“Anayasa ve Yetki Yasası'na aykırılık taşıyan bu düzenlemeler Meclis'te uzlaşma ve tartışma ortamından kaçırılarak başka bir görünüm altında KHK'lerin konusu edilmiştir. Görünen odur ki, torba yasası usulü dahi külfet olarak görünmüş ve parlamenter sistemin kuvvetler ayrılığı ilkesi fiilen sonlandırılmıştır. Kanun-i Esasi dahi kanun kuvvetinde kararnameyi, devleti bir tehlikeden veya genel güvenliğin bozulmasından korumak için bir zorunluluk belirlediği durumlara hasretmiş iken, Parlamento görevde iken ve dahası seçim öncesi bu operasyonun yapılması manidardır. Ortada zorunlu ve ivedi bir durum yokken, Parlamento ve sosyal taraflar dışlanarak kararname ile bakanlık ve kurumların tasfiyesinin demokratik usul ve yöntemlerle bağdaşmadığı açıktır. Askeri darbeleri eleştirerek, 'ileri demokrasiyi' savunan bir iktidarın, 12 Mart Darbesi ve 12 Eylül hukukunun ürünü olan KHK yetkisini kullanmasının demokratik yol ve yöntemlerle ne kadar örtüştüğü açıktır. Ayrıca parlamento çoğunluğu elinde iken olağanüstü yollara başvurulması, tartışmaya dahi tahammülsüzlüğün bir göstergesidir.

KHK'leri Masaya Yatırma Çağrısı

AKP, anılan Yetki Yasası'na dayanarak seçimden hemen birkaç gün önce 11 adet KHK yayımlayarak, uzun süredir tasarımında olan ancak uygulamaya koyamadığı 'yeni kamu yönetimi' anlayışına geçmede bir sorun görmemiştir.”

Mesajda, 8 Haziran 2011 itibarı ile yayımlanan KHK'lere göre, kapatılan ve birleştirilen bakanlıkların yerine, “Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Avrupa Birliği Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Çevre, Orman ve Şehircilik Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı” kurulduğu anımsatıldı. Soğancı mesajında, “Bu bakanlıkların görev ve yetkilerinin; mesleğimize, insanımıza ve ülkemize ne getirip ne götürdüğünün açığa çıkarılması şimdi önümüzde önemli bir görev olarak duruyor. Başta Birliğimiz ve Birliğimize bağlı odalarımız olmak üzere, siyasal partilerin, emek ve meslek örgütlerinin, akademik dünyanın değerlendirmelerini kamuoyu ile paylaşması yeni dönemde bize düşecek mücadelenin boyutlarının belirlenmesi açısından bir sorumluluktur” dedi.

Mesajda Çevre, Orman ve Şehircilik Bakanlığı'nın kuruluşuna ilişkin 636 sayılı KHK ayrıca değerlendirildi:

“İzlenen parçacı, rant temelli politikalar nedeniyle çevre tahribatında en fazla paya sahip 'imar, yapılaşma' ile doğa koruma, ormanlar ve su yönetimi aynı çatı altında

toplanarak kurumsal kontrolün yok edilmesinin; Su, orman, mera, yaylak, kışlak, tarım alanları gibi doğal kaynaklar ve çevre ile ilgili tüm yasal düzenlemelerin etkisiz hale getirilmesinin; Kıyılarda, yaylaklarda, meralarda, akarsularda, ormanlarda yapılacak; HES, termik santraller, nükleer santraller, madencilik faaliyetlerinin; kentsel dönüşüm, Galataport gibi projelerin hayata geçirilmesinin, doğal, kültürel ve tarihi mirasın engel olmaktan çıkarılmasının önü açılacağı; Bakanlığın, Bakanlar Kurulunca yetkilendirilen alanlar ile enerji ve telekomünikasyon tesislerine ilişkin olarak üst ölçekli plan yapmaktan parselasyon planını yapma, ruhsat aşamasına kadar tüm süreçte yetkili kılınması, yerel idareler üzerindeki vesayet arttırılması, merkezi idarenin keyfiyet alanının genişletilmesinin önündeki engellerin kaldırılacağı açıkça görülmektedir. Bu ve benzeri amaçları sadece Çevre, Orman ve Şehircilik Bakanlığı'nı değil diğer bakanlıkları da meslek alanlarından yola çıkarak deşifre etmek bağlı odalarımızın görev ve sorumluluğundadır.”

'TMMOB Teslim Alınmak İsteniyor'

Soğancı, mesajında; “Çevre, Orman ve Şehircilik Bakanlığı içinde bir düzenleme ile mühendislik, mimarlık, şehir plancılığı mesleği ve örgütümüz teslim alınmak istenmektedir” vurgusunu yaptı. TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı mesajında uyarılarını şöyle sürdürdü:

“Öyle görülüyor ki; ülkenin yargısını, eğitimini, tüm kurumlarını “düzene sokan” AKP zihniyetinin 'ustalık dönemi'ndeki hedefleri arasında TMMOB'yi de 'düzenlemek' var. AKP İktidarı, çevreyi tahrip eden, kentlerimizi; kıyılarımızı; ormanlarımızı yağmalayan, kamusal değerlerimizi sermayeye peşkeş çeken anlayışının önünde engel olarak gördüğü TMMOB'yi yeniden yapılandırıp işlevsizleştirmeye ve yok etmeye çalışıyor. Son iki yıldır, Devlet Denetleme Kurulu incelemeleriyle, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın Birliğimiz üzerinde vesayet denetimini uygulama çalışmalarıyla kendini gösteren 'TMMOB'nin yeniden şekillendirilmesi ve meslek odalarının düzene sokulması projesi'ndeki son nokta Çevre, Orman ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde 'Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü'nün kurulması ve bu genel müdürlüğe verilen görevler olmuştur.”

Mesajda, 636 sayılı “Çevre, Orman ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname”de bakanlığın görevleri arasında; “Yerleşmeye, çevreye ve yapılaşmaya dair imar, çevre, yapı ve yapım mevzuatını hazırlamak, uygulamaları izlemek ve denetlemek, Bakanlığın görev alanı ile ilgili mesleki hizmetlerin ve bu meslek mensuplarının kayıtlı oldukları meslek odalarının mevzuatım, norm ve standartlarını ha-

zırlamak, geliştirmek, uygulanmasını sağlamak, ilgililerin kayıtlarının tutulmasını sağlamak” hükmünün yer aldığına dikkat çekildi.

Soğancı, düzenlemelerin hukuka aykırılığını mesajında şöyle dile getirdi:

“Anayasa’nın 135. maddesi yürürlükte iken, 6235 sayılı TMMOB Yasası halen geçerlikteyken; TMMOB ve bağlı odaların asli görevlerinin Çevre, Orman ve Şehircilik Bakanlığı’na devrinde bir sakınca görülmemiştir. TMMOB ve bağlı odaların hak, yetki ve görevleri, Anayasa ve TMMOB Yasası’na rağmen özünde düzenleyici işlem olan kararname ile Bakanlık bünyesindeki Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü’ne devredilmiş durumdadır. Bu devir işlemi, açıkça Anayasa’ya ve Yetki Yasası’na aykırı olup, demokratik işleyişin tüm usul ve yöntemleri ile de bağdaşmamaktadır.”

‘Genel Müdürlüğe Teslim Olmayacağız’

Soğancı, TMMOB’ye yönelik müdahalelere mesajında şöyle yanıt verdi:

“Bilim ve teknolojinin gelişimi, mühendis, mimar, şehir plancılarının yeterliliği ve bunların meslek odalarının kuralları bir bakanlığın bürokrasisi içinde yer alan bir genel müdürlüğe teslim edilemez. Mühendis, mimar ve şehir plancılarının ürettiği düşünce ve emekleri Dünya Ticaret Örgütü’nün taşeronlarına teslim edilemeyecek kadar kıymetlidir, kutsaldır. Bu ülkenin kalkınmasında ve refahında mutlaka ve mutlaka mühendis, mimar ve şehir plancılarının emekleri hak ettiği yeri alacaktır. Bilim ve onun ürettiği hizmet, yönetenlerin iki dudağı arasında yürürlüğe koyacakları normlarla hayatta karşılığını bulamaz, bilim ve akıl bütün idari metinleri, kararları aşar gider. Aklın ve bilimin ışığına inanmış ve bu ülkenin emekten ve halktan yana olan mühendis, mimar, şehir plancıları ve onların örgütlülüğü hiçbir düzenleyici işlemle ıslah edilemez. Bilimin kendisi devrimcidir. Kendi statükosunu yaratanlar, kendi sta-

tükolarında yok olmaya mahkûmdurlar, bunu biz değil tarihi yazanlar söylemektedir.

Emperyalizme bağımlılık temelinde vahşi kapitalizmin hizmetinde olanlar, sosyal devleti tamamen yok eden, tüm değerleri yok sayarak her şeyi rant üzerinden kurgulayanlar, bilmelidir ki;

Örgütümüzün yetkilerini kısıtlamaya, meslek alanlarımızı yeniden yapılandırmaya yönelik düzenlemeleri hiçbir şekilde kabul etmeyeceğiz.”

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı, bu süreçte örgütü önemli görevlerin beklediğinin altını çizerek, mesajını şöyle tamamladı:

“Oda Başkanlarımızla 15 Haziran günü yaptığımız toplantıda kararlaştırıldığı gibi; kamuoyunu ve üyelerimizi bilgilendirmek, her türlü hukuki mücadeleyi yürütmek, Çevre, Orman ve Şehircilik Bakanlığı ve Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü’nün çalışmalarını takip etmek ve sürekli eylem planını yürürlüğe koymak üzere tüm örgütlü gücümüzle çalışmalarımızı yürüteceğiz. Ülke sorunlarının çözümü için mesleki bilgi ve birikimlerimizin ışığında kararlılıkla çalışmaya devam edeceğiz.

Şimdi hep birlikte bir kez daha söylüyoruz:

TMMOB bu ülkenin bir nefes alma-verme alanıdır. Bu ülkenin, bu ülke halkının, bizim, hepimizin önemli bir mevsisidir. Bu ülkenin ve bu ülke halkının TMMOB’ye ihtiyacı vardır. Bu herkes tarafından böyle bilinmelidir.

TMMOB, kurumsal kimliğine, mühendislere, mimarlarla, şehir plancılarına yönelik her türden baskıya karşı duracak, Türkiye’nin demokrasi mücadelesi içerisinde demokrasi güçleri ile emek ve meslek örgütleri ile birlikte yürümeye devam edecektir.

Genel Kurulumuzun sonunda ‘TMMOB çalışmalarını bu dönem üç kelime ifade edecektir’ demiştik: Mücadele, mücadele, mücadele.

Biz iyi biliyoruz: Güç görevler, güçlü örgütlenmeler ile yerine getirilir.

Haydi, TMMOB örgütlülüğünü güçlendirmek için görev başına.”

Bakanlık Kurulmadan İkiye Bölündü

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, KHK ile oluşturulan Çevre, Orman ve Şehircilik Bakanlığı’nın Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Orman ve Su İşleri Bakanlığı olarak ikiye bölünmesi üzerine TMMOB örgütlülüğünü 5 Temmuz 2011 tarihinde gönderdiği mesajla bilgilendirdi. Mesajda, AKP’nin Çevre, Orman ve Şehircilik Bakanlığı henüz oluşturulmadan 4 Temmuz 2011 tarihinde yayımlanan KHK ile bakanlığı “Çevre ve Şehircilik Bakanlığı” ile “Orman ve Su İşleri Bakanlığı” olarak ikiye böldüğü anlatıldı. Bu durumu “Daha bir ay bile dolmadan, kararnamele-

rin mürekkebi bile kurmadan kurduğu bakanlığı kaldırıp yerine iki bakanlık kurması; AKP'nin kamu yönetimi ile ilgili olarak ne kadar planlı, programlı çalıştığının güzel bir göstergesidir" diye değerlendiren Soğancı, yürürlüğe girmeden kaldırılan bir önceki KHK ile yeni KHK arasındaki farklılıklar konusunda da şu bilgileri verdi:

"Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın amaç bölümünde önceki 'Çevre, Orman ve Şehircilik Bakanlığı'ndan farklı olarak 'meslek odalarının mevzuatını düzenleme' ifadesi çıkarılarak, bakanlığın görev alanı ile ilgili mesleki hizmetlerin norm ve standartlarını hazırlamak, geliştirmek, uygulanmasını sağlamak ve ilgililerin kayıtlarını tutmakla sınırlı tutulmuş gözükse de Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü'nün görev tanımı mesleğimiz ve örgütümüz aleyhine daha da genişletilmiştir. Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü'nün görevleri daha detaylı bir şekilde tanımlanırken; önceki kararnamede yer alan 'Ülkenin planlama, projelendirme ve yapım işlerinde faaliyet gösterenlerin rekabet gücünü artırmak için inceleme ve araştırmalarda bulunmak, stratejiler geliştirmek, meslek odaları ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliği yapmak ve koordinasyonu sağlamak' ifadesi ise bu kez kaldırılmıştır.

4 Temmuz 2011 tarihli Resmi Gazete'nin mükerrer sayısında yayımlanan 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'de Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü'nün görevleri şöyle sıralanıyor:

'MADDE 12 - (1) Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü'nün görevleri şunlardır:

- a) Yerleşme ve yapılaşmaya yönelik mimarlık, mühendislik, müteahhithlik ve müşavirlik hizmetlerine ilişkin düzenlemeleri yapmak, uygulamaları denetlemek ve izlemek.
- b) Gerçek kişilere ve özel hukuk tüzel kişilerine ait her türlü yapılar ile ilgili genel ilkeleri, stratejileri ve standartları belirlemek ve uygulanmasını sağlamak.
- c) Planlama, harita yapımı, arazi ve arsa düzenlemesi, değerlendirme, parselasyon, etüt ve proje müellifliği, harita plan, proje ve yapım kontrol müşavirliği, her türlü altyapı ve tesisat dâhil olmak üzere yapı müteahhithliği gibi hizmet alanlarında çalışan gerçek veya tüzel kişilerin görev, yetki ve sorumluluklarına ve kayıtlarının tutulmasına ilişkin esasları belirlemek, mesleki yeterlikleri ile kuruluş yeterliklerini değerlendirerek bunlara tescil ve yeterlik belgeleri vermek veya verilmesini ve kayıtlarının tutulmasını sağlamak.
- ç) Planlı ve plansız alanlardaki projelendirme ve yapılaşmaya, yapı ruhsatı ve yapı kullanma izinlerinin ulusal adres veri tabanına dayalı olarak düzenlenmesine ilişkin usul, esas ve standartları belirlemek.
- d) Planlama, projelendirme, yapım ve kamulaştırma iş ve işlemlerinde görev alacak bilirkişilerin nitelikle-

rine ve mesleki yeterliklerine ilişkin usul ve esasları belirlemek.

e) 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun ile Bakanlığa verilen görevleri yapmak.

f) Yöresel mimarinin ve yapılarda yerel malzemenin kullanımının teşvik edilmesi, binalarda enerji verimliliğinin sağlanması ve ileri yapım teknolojilerinin kullanılması ve yaygınlaştırılması için gerekli tedbirleri almak.

g) Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek kişilere ve özel hukuk tüzel kişilerine ait her türlü yapıların denetlenmesinde görev alan mimar ve mühendisler ile yardımcı kontrol elemanlarını denetlemek, ilgili idareler ile denetim ve müşavirlik kuruluşlarınca denetlenmesini sağlamak.

ğ) Yapım işlerinde görev alan şantiye şefleri, fen elemanları ve yetki belgeli ustaların faaliyetlerinin, durumlarına göre, ilgili idarelerce veya meslek kuruluşlarınca denetlenmesini sağlamak.

h) Kamuya ve özel sektöre ait her türlü yapı ve tesisin projelerinin ve yapım işlerinin denetlenmesinde görev alacak mimar ve mühendisler ile yardımcı kontrol elemanlarının, yapı denetim kuruluşlarının ve müşavirlik kuruluşlarının niteliklerine, görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin esasları belirlemek, mesleki yeterlikleri ile kuruluş yeterliklerini değerlendirerek bunlara belge verilmesini ve kayıtlarının tutulmasını sağlamak.

ı) Bakanlığın görev alanına giren konularla ilgili olarak mimarlık ve mühendislik meslek kuruluşlarına ilişkin mevzuatı hazırlamak ve bunları denetlemek.

i) Çevre yönetimi, çevre denetimi ve çevresel etki değerlendirilmesi iş ve işlemlerinde görev alanların niteliklerine, görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin esasları belirlemek, mesleki yeterlikleri ile kuruluş yeterliklerini değerlendirerek bunlara belge verilmesini ve kayıtlarının tutulmasını sağlamak.

j) Çevresel etki değerlendirmesi raporu hazırlanmasında, çevre laboratuvarları, çevre danışmanlık firmaları ile belediyelerin çevre koruma tesislerinin projelerinde ve işletilmesinde görev alacak elemanları eğitmek, proje ve tesis ölçütlerini geliştirmek ve mesleki yetkinliği artırmak.

k) Konut politikalarının belirlenmesine yönelik çalışmalarda bulunmak, belirlenmiş politika, plan ve stratejilere göre uygulamayı temin ve sonuçlarını takip etmek.

l) Yapı kooperatiflerinin ve üst birliklerinin kurulması, işleyişi ve denetlenmesine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek, kuruluş kayıtlarının ve sicillerinin tutulmasını sağlamak ve uygulamaları denetlemek.

m) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak."

Biz AKP'nin mesleğimize ve örgütümüze karşı ne planladığını iyi biliyoruz. 'Güç görevler güçlü örgütlenmeler ile yerine getirilir' sözünü de iyi biliyoruz. Değişen bir şey yoktur: Şimdi örgütlülüğümüzü ve mücadelemizi güçlendirme zamanıdır." ◀